

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

Cap. IX. In Ecclesiasticis viris splendere debet paupertas spiritûs,
mortificatio cupiditatis, & inordinati ad cognatos amoris; ac liberalitas in
pauperes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

Ambro.
z. officio
rum. c. 14.

er. 23. 25.

a A. 2. 4.
C. 4. 3.

So. ratres, &
Dugenes,
Dionys. Phi-

charitas est faber fortissimus, dissoluens cornu inuidiae : quia gaudet de aliorum promotione, sibi que honori tribuit, quod alij, qui eiusdem Ecclesiae sunt membra, in honore habentur; alienas prosperitates tanquam proprias reputant. Denique mansuetudo & patientia, tanquam strenuus faber, malleo tolerantiae frangit furiosos irae impetus, reprimitque quo illa excitat motus. Muniti igitur Ecclesiastici quatuor his virtutibus, conservabunt in pace Rem publicam & Hierarchiam suam; repellentque ab ea hostes omnes, qui illam turbare solent. Nec tamen his contentis esse debent; sed conari reliquos laecularis Reipublica Ciues etiam pacificare; & instar peritorum fabrorum g. malleo verbi Dei, & aptis rationibus, & exemplis conterere petram, ac dissoluere omnia, quae pacem communem turbant. Nam (ut S. Hieronymus ait) qui virtutia destruunt, virtutes adificant; omnesq; Sancti, qui haec remedia possidentes, instaurant Ecclesiam; fabri appellandi sunt. Nam qui destruit ambitionem, plantat humilitatem; & qui cupiditatem, inuidiam & iram extirpat: is charitatem & mansuetudinem anima inserit. Quia igitur viri Sancti his remedij fideles promouent in rebus Diuini obsequij, dicuntur fabri & artifices spiritualis huius adficij, & ferrariae huius officinæ: qua vertè adficiatur, reparatur, & perficitur Ecclesia, & tota ipsa Res publica. Sed quoniam quatuor haec virtus, & virtutes ijs contrariae res innumeræ habent, quibus fountur circa Ecclesiastica ministeria; dicemus particularia omnium in decursu sequentium tractatum.

CAPVT IX.

*IN ECCLESIASTICIS VIRIS SPLENDERE DEBENT
paupertas spiritus, mortificatio cupiditatis, & inordinati ad cognatos
amoris; ac liberalitas in pauperes.*

VRE MERITO S. LVCAS REFERENS PRIMO.
RVM Christianorum vnitatem, ei coniunxit voluntariam paupertatem, quam omnes sectabantur; dicens,
eos a habuisse omnia communia: nam vespeditissime posse finies; & earum pretium ad pedes Apostolorum posuisse. Qua narratione insinuat, Spiritum sanctum eis inspirasse utrumque simul: ed quod illa duo valde te mutuò inuent. Nam ubi perfecta est unio, & anima una, & cor vnum propter amoris magnitudinem & perfectionem. mox sequitur communicatio reliquarum rerum externarum, que spectant ad fortunæ bona: iuxta celebre ac decantatum dictum antiquorum: amicorum omnia sunt communia. Ex quo Philosophus quidam deducebat, quod cum iusti sint amici Dei, Deusque sit Dominus rerum omnium: etiam iustos esse omnium domi-

nos.

nos. Et alter dicebat: diuitem non esse verè amicum pauperis, nisi diuitias suas ei communicet. Et cuidam viro potenti, dicenti, se magna amicitia coniunctum esse cuidam pauperi: ridens respondit: si tantus es eius amicus, quomodo tu es diues, & ille pauper? Quoniam igitur supernaturalis amicitia, quam Spiritus sanctus primis Christianis communicabat, erat valde perfecta: statim (ait S. Augustinus) erupit pius affectus propoliandi se rebus omnibus, ut eas facerent communes. Ut quibus erat una fides, esset una substantia; & quibus erat communis Christus, communis esset & sumptus. illa autem proprietatis expoliatio, efficax erat medium, quo vno conseruaretur. Quia (vt S. Chrysostomus dicit) auferebat ex medio duo illa frigida verba *meum & tuum*, quæ causa sunt omnium discordiarum, litium, ac turbationum, quæ sunt in hoc mundo. Hæc tamen voluntaria paupertas multò magis eluxit in discipulis, Euangelij Ministris: cuius rei testimonium subiicit S. Lucas, cum peculiarem facit mentionem Sancti b. Barnaba Leuita, qui fuit unus ex leptuaginta duobus discipulis: & cum haberet agrum, vendidit eum, & attulit pretium, & posuit ante pedes Apostolorum, ut moris erat, in signum, quod omnino exuerat pecunia illius dominium; & (vt Sanctus Hieronymus ait) in corde suo illam contemneret, ac in terram proiceret: vt eam Apostoli concilarent; & pro suo arbitrio de ea disponerent. Et quoniam ipse sanctus Barnabas magno furore initium dedit insigni illi terum suorum expoliationi, ut cœreri Euangelij Ministri ipsum imitarentur: Apostoli eius nomen commutarunt; prius enim Iosephus appellabatur, & postea dictus est Barnabas: quod significat *filium consolacionis*: propter consolacionem quam toti Ecclesiæ allatus erat exemplo & prædicatione sua. Hanc voluntariæ paupertatis viam sectati sunt felicissimis illis temporibus Sacerdotes, & Ecclesiastici: ita ut nihil haberent proprij, sed speciali voto ad eam seruandam se obstringebant, iuxadiicta in proximo capite; & in secundo insinuata. Et hoc, ait S. Hieronymus, significare coronam, quam Clerici in capite gestant. Ratio capitii est temporalium omnium depositio. Illi enim (scilicet Clerici) victu & vestitu contenti, nullam inter se proprietatem habentes, debent habere omnia communia. Et, qui Deum habet in hereditatem, nihil extra ipsum proprium habere debet: & si extra ipsum Dominum aliquid proprij habeat, non erit particeps ipsius Domini. Et S. Prosper Aquitanicus refert de SS. Paulino & Hilario, quod cum essent ex proprio patrimonio valde diuites, omnibus suis bonis renuntiabant, ea vendentes & pauperibus distriluentes: ita ut ex communibus Ecclesiæ bonis, & quidē cum magna moderatione alerentur. Eandem quoq; Regulam Clerici omnes seruabant, quos S. Augustinus in suis monasterijs habebat: ubi voto se obstringebant non habendi aliquid proprij

*lacl. vide
Lorinum in
loca citata*

*Serm. 25. di
verb. Apost.*

*"
"
"
"*

*Homil. 7. 5
12. in Acta.*

*b Act. 4. 36
vide Lorinu
Epis. 8. 6. 7*

*12 q. 1. c. duo
sumt.
S. Aug. Ser.
11. ad Frat.
in Eromo
• Hieron.
Epis. ad N.
post. 12. q. 10.
Aerius. c.
Expedit. c.
Volo c. ro
dicat. 4.*

§. I.

Tract. 6. c. 5

S. Thom.
Quodlib. 6.
a. 12. 2. 2. q.
185. a. 7.
Nauar de
redditibus
Eccl. & in
Maru. c. 27
n. 75.
Sotus lib. 10
de Insti q. 4.
a. 3. & 4.
Sarmiento
Tractat. de
redditib. Ec-
cl. p. 4. 6. 5.
& o.
Corduna.
lib. 1. c. 18.
Bannes. 2. 2.
q. 23. a. 6.
dubio ulti-
mo. & alii
multi.

CVM AVTEM seueritas heroicæ adē perfectionis iam cessauerit, licetque nunc Sacerdotibus & Ecclesiasticis propria aliqua possidere expedit explicare, quamnam perfectionem in hac rerum possessione habere debeant, accedentes, quantum fieri poterit, & gradus ipsorum exigit, ad paupertatem spiritus, quam professi sunt Regulares. Hæc enim virtus ut tertio tomo est dictum, varios habet gradus, etiam in ipsis Religionibus; alios alijs seueriores: & in suo gradu etiam pertinet ad Ecclesiasticos. Qui duo genera bonorum temporalium habere possunt: quædam ex patrimonio proprio, quorum habent verum Dominum, ac proinde possunt liberè de eis disponere, more Secularium: seruatis tamen Regulis prudentiæ, que dux est bonorum operum, & medium adhibet in omnibus rebus; & Ecclesiasticis maiorem adhibet exactiōnem, quam Secularibus, ratione status sui perfectioris, ut mox videbimus. Alia bona possident ex redditibus Ecclesiasticis, quos eis assignat Ecclesia ratione officij & munieris, quod in ea gerunt: quales sunt Decima, & reliqua Beneficijs, Prebendis, & Episcopatibus annexa. Quorum bonorum, ut grauissimi Doctores affirmant, Ecclesiastici non verū dominū, sed tantū vsum fructū, & administrationē habēt, tāquā fideles administratores & dispēlatores Christi Domini nostri, eiusq; Ecclesiæ: cuius voluntas est, ut ipsis ad leipso, domum, & familiā suam alendos quod decens est, expendant; reliquum verò intelligant, non esse ipsorum, sed pauperum: ac proinde teneri illud exponere in eleemosynas, piaq; alia opera Divini cultus. Et hac ratione Ecclesiastici profitentur veram paupertatem, cum huiusmodi bonorum dominio verè careant, solumque habeant vsum cum onere ex recta iustitia distribuendi, quod ipsis superest. Quamuis tamen Ecclesiastici Deum timentes, propriamque perfectionem ex animo optantes, sententiam hanc tanquam securiorem eligant; & iuxta eam se gerant, ut sanctitatem obtineant, quam sectantur. Iam tamen tanquam valdè probabile receptum est: ipsis habere verum dominum reddituum huiusmodi Ecclesiasticorū; nec teneri ex iustitia, qua malè expenderint restituere. Habet tamen dominum quantum ad vsum adstrictum & limitatum iuxta Sacrorum Canorum Decreta, ut sensim explicabimus.

IN PRIMIS, ut à remotoribus rē aggrediamur: Ecclesiastici in vtroq; genere bonorum temporalium seruare debent paupertatem spiritus cum omni sua perfectione, quoad affectum interiore, mortificantes viriliter quamcunque cupiditatē, & inordinatum ad bona, que iam habent, aut habere satagunt, affectum: ita ut patati sint, ad ea deferenda, aut distribuenda, quandocunque opus erit, ad obediendum Dei præceptis, & præstandum quod ipse eorum status requirit. Cū autem exile habent pa-

trimonium,

trimonium, aut redditus exiguo; plus horrere debent auaritiam, quæ prætextu necessitatis ad lusitationem decentem animum inuadere solet. Nam, ut non noceret moderata cura querendi per bona media, quod est ad id necessarium: ita grauiter offendit inordinata idem assequendi cupiditas. Quia facilè inclinat ad querenda etiam superflua; & per media ipso statu indigna. Si enim vniuersim & in omnibus hominibus verum est, quod Apostolus dixit: *a radicem omnium malorum esse cupiditatem*: quomodo non idem efficiet in Ecclesiasticis? Præclarè id perpendit Sanct. Ambrosius in eum Apostoli locum, dicens: Nihil tam asperum, tamque perniciosum est, quam si Ecclesiasticus, maximè qui in sublimi loco est, diuitijs huius facili studeat. Quia non solum sibi ipsi, sed & cæteris obest, contrariam enim formam dat hominibus: necesse est enim multos imitatores eius existere ad perditionem. Quantò enim honorificentior ordine est, tanto magis suader, imitandum se, maxima in hac re, quæ in ista vita proliuis est. Nullum enim est malum, quod non possit admittere auaritia; est enim omnium malorum radix, ut voti sui compos euadat. Ex quo etiam prodeunt negotiatio[n]es in rebus profanis, contra dignitatis huius celstitudinem. Et interdum adeò crescit, ut, teste S. Augustino, etiam Simonie sit radix in administratione sanctorum Sacramentorum. Quare summo studio oportet laruum huic hosti deponere, & perniciosa[m] adeò radicem ex anima sua euellere, comprimendo, mortificando quamcunque cupiditatem, & inordinatum affectum in ea exurgentem; & amplectendo externam paupertatem in eo gradu, quo Deus vult, ut eam teneant: ut sit vera paupertas spiritus, & voluntati Diuinæ conformis; summas reputantes diuitias, propria ipsius status ministeria; & cum Sanct. Augustino dicentes; nihil habentes, omnia, Christum possidendo, simus possidentes: in quo omnia inueniemus.

Ex interiori hac reformatione orientur intentio pura, & ab omni temporalis lucri respectu in ipsis ministerijs expedita. Grauissima enim est auaritiae inordinatio, ea præstare, ob tempora[le] stipendium præcipue: quale est sacrum facere, præcipue ob eleemosynam seu mercedem; accedere ad chorum ob solas distributiones; aut Canonicas horas legere ob redditus beneficij obtinendos. Receptæ enim rationi oppónitur, quod tam parui siant ministeria adeò sacra, ut siant præcipue ob terrenos fines. Hæ sunt querelæ Domini Dei nostri de Sacerdotibus, & Leuitis antiquis, cum dixit: b *Quis est in vobis, qui claudat ostia, & incendat altare meum grauito? non est nuthi voluntas in vobis, dicit Dominus exercituum; & munus non suscipiam de manu vestra.* Atque si dixisset: quamuis Ministri templi mei tempora[le] stipendium pro suo labore accipient, ut se alant: nolo tamē eos officium suum ob finem adeò vilem præcipue facere; sed seruire mihi

a 1. Tim. 6

20.
Ibidem.Serm. 37, ad
Fratres
tom. 10.

Suprad.

20.

b Malach.
1. 10.

gratis, eò quod sim, qui sum; & propter beneficia, quæ illis præsto; & bona spiritualia & æterna, quæ illis confero, & promitto. Non enim obsequia mihi placent ob tales fines præstata, & animo mercenario: ita ut temporali illa mercede cessante, desinerent mihi seruire. Quærant primū obsequium meum, & tanquam accessorium respicere poterunt proprium commodum, & utilitatem. Ex quo facilè appareat lethale peccatum esse, huiusmodi munia tali intentione exequi: quando præceptum ad ea præstanta obligat. Nam, qui ordine Sacro insignitus Diuinum officium persolueret ea præcipue intentione, ut beneficij sui redditus retineret; ita ut hoc fine sublatio, officium legere prætermitteret, lethaliter peccaret. Et si Parochus tali animo Sacramēta administraret, cum adest grauis necessitas, quæ illum ad id obliget: etiam peccaret lethaliter. Seruant itaque Deo Ecclesiastici in suis ministerijs gratis, si perfecti esse volunt; ostendentes, se non seruire quasi seruos, aut mercenarios; sed quasi filios Dei; & Pastores gregis, coelestis sui Patris. Et intelligent quod magis ipsis à cupiditate expeditos se ostenderint; eò amplius Deum ad futurum ad temporales ipsorum necessitates reparandas, cum ea liberalitate, & in eo gradu, quo ad bonum ipsius animæ expedit. Ethanc existimat Sanct. Chrysostomus causam vnam fuisse, ob quam Spiritus Sanctus primis Christianis inspirauerit, ut venderent quæ haberent, & preium ponerent ad pedes Apostolorum, ut ipsa experientiâ disserent Diuinæ prouidentiæ studium circa illorum sustentationem; & quod in hac vita centuplum eis reddereret, quam eius gratia & amore reliquistent. Nec propter ea, quæ dicta sunt, censendi sumus negare licitum esse, & ordinationi Diuinæ prouidentiæ conforme, petere & accipere stipendum, quod pro more in Ecclesia datur ob Ecclesiasticorum ministeria; & fideles teneri ea illis dare, nec eos cogere ad gratis seruiendum. Nam, ut Apostolus ait: *c. Qui bene presunt Parsyteri, duplice honore digni habeantur, maxime qui laborant in verbo & doctrina.* duplice em appellat honorem (ut explicat Sanct. Thomas) reuerentiam eis de bitam ob dignitatem Sacerdotum, & Magisterij; & ob stipendum ad viætum & amictum eorum necessarium; & ideo addit: *dicit enim Scriptura: non aligabut os boni trituranti;* &: *dignus est operarius mercede sua.* *e. Et quis, inquit, militat suis stipendis unquam? quis plantat vineam, & de fructu eius non edit? quis paescit gregem, & de lacte gregis nos manducat? & qui spiritualia seminat non magnus est, si metat carnalia.* *Et qui altari deserviunt, cum altari participam:* ut inde vivant. Hæc omnia (ut ait Apostolus) rationi & iustitiæ sunt consentanea: quamvis ipse metet, (ut altiorem sectarerur perfectionem, & cor suum ostenderet ab huiusmodi commodis expeditum) non volebat talia stipendia accipere; sed laborabat manibus suis, ut ex illo labore viveret. Alij tamen Apostoli illud accipiebant ne valde puro ac perfecto,

Nequæ

*Hom. 53. ad
populum.
Vide Lorinū
in Act. 4.35*

*c. 1. Tim. 5.
17.*

*Ille Jam.
d. Et Deut.
25.4
Mat. 10.10.
Luc. 10.7
e 1. Corin.
9.7.11.*

Neque hic aliud reijcimus ac damnamus, nisi quod huiusmodi lucra temporalia tanquam præcipuum finem Ecclesiastici ministri recipient; quasi esset aliqua negotiatio & commercium: quod est planè Euangelica puritate valde indignum. Propterea enim S. Hieronymus ad Nepotianum scripsit: Ne lucra seculi in Christi quæras militia; nec plus habeas Sacerdos, quam cum Clericus esse cœpisti. Negotiatorem Clericum, & ex inope diuitem factum, quasi quandam pestem fuge, facile enim suam avaritiam, prauoque mores tibi affricabit. Ignominia omnium Sacerdotum est proprijs studere diuitijs. Quæ sententia non reprobat Deim, redditus, & stipendia Beneficiorum; sed cupiditatem diuitias ex eis congregandi. Ac propterea valde suspecta sunt desideria, quibus moderni Ecclesiastici cupiunt, ad pinguiora beneficia & præbendas promoueri: etiam si alias sufficientem habeant sustentationem. Si enim alia ratio & motiuum non adsit, quam quod Episcopus, aut præbenda sit pinguior; manifestum est ambitionis animi indicium. Et quamvis desiderium illud obtegatur prætextu maiores eleemosynas faciendi, si redditus sint ampliores: Deus ramen Dominus noster penetrabit oculis suis, an sub ouina pelle, & simplici latecat animus lupi esurientis, ad suam explendam cupiditatem.

Ex DICTIS sequitur tertium documentum ex doctrina Sancti Hieronymi, ut Ecclesiastici, reformatâ intentione in suis ministerijs, etiam reformato magno studio electionem mediorum, quæ adhiberi soleat ad sustentationem propriam, aut patrimonij sui augmentum: ita ut ab ijs omnibus abstineant, quæ speciem habent avaritiae & negotiationis profanæ; nec ulli commercio aut occupationi sacerdotali dent locum in eo gradu, quo per Sacros Canones prohibentur: & quo magis ab eis recesserint; eò ipsi erunt perfectiores, poteruntque maiori cum quiete & pietate munia sua obire. Nam, ut Sacri Apostoli in quodam Canone dixerant: nullus potest duobus Dominis bene seruire, & Christus ipse Dominus; f Non potestus Deo seruire, & mammone; ac multò minus Deo & avaritiae, & sacris Ministerijs, simul & negotijs profanis. Et ut S. Cyprianus notat, cum Sacerdotibus & Clericis præcipue loquitur Apostolus, cui ait: g Nemo militans Deo implicatus negotiis sacerdotalibus. Dederat enim Diuinis ministerijs mancipatos, pecunia teruire, & negotiationibus sacerdotali implicari. Non facili (ait S. Augustinus) sed eorum, que Dei sunt, negotiatores: simus. Et cum Christus Dominus noster (ut aduerit S. Chrysostomus) iecit de templo negotiatores, ut significaret, quam procul à domo Dei tales negotiations esse debeant, propter magnam turbationem; quam adferunt; & quod vix absque fraudibus, prædis, alijsque iniustitijs & avaritijs exerceri possint; quantò minus volet, Ministros Catholicæ suæ Ecclesiæ, eis-

Epist. ad N
potian. om
nia habet;
sed disjun
ctam.

”
”
”

z. qu. 3. per
totam.
D. 86. c. Per
uenit. Ca
no. 80.
f Mat. 6. 24
Lib. 1. Epist.
9. & refut.
21. q. 3. 6.
Cyprianus.
g 2. Tim.
2. 4.
Serm. 27. ad
Frates.
Homil. 38.
Imperfeti.
D. 8. 8. c. eii
iens. &c.
moniam ex
S. Augu. in
Psal. 70.

dem

b Psal. 70.
5o

in eum locū

Epist. 1. ad
Iacobum.Sess. 25. Do-
creto de Re
form. c. 1.Tract. 5. t. 3
ponetur tre-
mendum
exemplum

dem irretiri? & cum David dixerit: h *Quoniam non cognoui literaturam* (sive negotiationes) *introibo in potentias Domini;* quasi diceret: quod ignarus essem rationum & computationum, commerciorum & negotiationum, illis omisis, accessi ad potentias Domini: quia, ut S. Augustinus explicat, huiusmodi occupationes ineptum hominem reddunt ad agendum cum Deo. Äquum igitur est, Sacerdotes & Ministros Euangelicos negotian-
tes illas deserere: siquidem ex officio debet intrare in sancta Sanctorum, & opera Diuinæ omnipotentiaz considerare, & familiariter cum Deo suo agere, & horas Canonicas legere, fundendo orationes pro fide-
libus omnibus. Et hoc nomine refert Sanct. Clemens, dictum sibi a S. Pe-
tro; multum refert, ut sine reprehensione viuas, & cum omni diligentia ex-
pedias te ab omnibus huius viræ occupationibus: pro nemine fide inbe-
as, nec alicui in litibus patrocineris, nec in negotia sæcularia te ingeras. Non enim fecit te Deus iudicem caularum sæcularium, nec earum curam
tibi injunxit: ne forte huiusmodi negotijs immersus, non possis tuis mini-
sterijs attendere.

§. II.

VT ECCLÆSTICI ab omni cupiditate sint magis expediti, necesse est, eos virili animo mortificare inordinatum ad consanguineos & cognatos affectum: ex quo non mortificato grauissima in-
commoda ac difficultates oriri solent: quod eos promouere & locupletare possint. Quod testatur S. Tridentinum Concilium, agens de Episcopis, & explicans: idem de reliquis Ecclesiasticis esse intelligendum: quam maxi-
me (inquit) potest, eos sancta Synodus monet, ut omnem humanum
hunc erga fratres, nepotes, propinquosque carnis affectum, unde multorum malorum in Ecclesia Seminarium extat, penitus deponant. Quæ an-
tem grauiora damna esse possunt: quæ eos facere quasi heredes suarum
dignitatum; aut illis, etiam si indignis, similes alias procurare, & quasi pri-
mogenituram in eis erigere; & ut eos locupletent, eleemosynas pauperibus
denegare; adeo que anxios de eorum promotione esse, quasi proprios essent
filii? Ex quo ortum habuit decantatum illud carmen:

*Cum factorum rerum priuatis semine Clerum:
Ad Sathanæ votum succèssit turba nepotum.*

Cuius hic est sensus: cum Deus prohibueret Clericos habere vxores, &
filios procreare: Sathan, ut suovi voti compos euaderet, loco filiorum illis
constituit nepotes: qui non minus eos impediunt, & ab officio retrahunt,
quam si essent proprii filii. Quod si ob Dei obsequium matrimonio re-
nuntiarunt, iuriisque filios procreandi: quanta stultitia est, curis nepotum
& propinquorum carnalium ita se implicare, ut eorum causa pereant?
Mortificant igitur prauum huiusmodi affectum, memores eius, quod

Moyles

Moyses de Leuitis & Sacerdotibus antiquis dixit; a Qui dixerunt Patri suo,
 & matris sua: Nescio vos; & fratribus suis: ignoro vos. & nescierunt filios suos.
 Hic custodi erunt eloquium tuum, & pactum tuum seruauerunt. Et in hoc sensu
 dixit S. Ambrosius: Cui portio Deus est, nihil debet curare, nisi Deum:
 ne alterius impediatur necessitatibus munere. Haec enim est vera Sacerdotis
 fuga, abdicatio domesticorum, & quædam alienatio charissimorum: ut
 suis se abneget, qui seruire Deo elegerit. Peculiaris enim ratione sibi ap-
 plicari debent illud Saluatoris: b Si quis venit ad me, & non odit patrem suum
 & matrem, & fratres & sorores: non potest meus esse discipulus. Cum igitur Sa-
 cerdotes, & Ecclesiastici singulariter profiteantur le discipulos Christi:
 merito debent odisse carnis cognatos in eo gradu, quo illi sunt impedi-
 mento, quod minus sui statutum munia & obligationes impleant. Non tamen
 propterea negamus, naturalem obligationem propinquis suis subuenien-
 di; si illi egeant, & quidem multò plus, quamvis, qui nullo propinquita-
 tis iure sunt ipsis coniuncti. Neque id prohibent Sacri Canones: sed id
 tantum commendant, ne titulo tantum cognitionis eis de bonis Ecclesiæ
 prospiciant; sed titulo tantum propinquorum pauperum: talem in hac re
 moderationem adhibentes, ut non velint illos loeupletare cum detrimen-
 to verorum pauperum.

VLTERRIVS tamen progrederi merito debet Ecclesiasticorum perfe-
 ctio: ut scilicet inordinatos etiam affectus ad corporis delicias, & ad pom-
 pas, ac mundi vanitates mortificant: eorum siquidem causa valde solet
 augeri cupiditas bonorum temporalium, & prauus eorum usus: cum lci-
 licet ea expenduntur in splendidis conuiuis, vestibus, domestica supelle-
 ctili, stipatione plurimorum domesticorum; non Christiano, sed mun-
 dano splendore. Quod totum per Sacros Canones est prohibitum, vt in-
 ferius, cum agemus de Episcopis, dicemus. Sufficiet nunc id confirmare S.
 Bernardi graubus, & ad rem nostram accommodatis verbis: viuat Cleri-
 cus de altari; sed non superbiat, non luxurietur, non ditetur. Non sibi
 de bonis Ecclesiæ ampla palatia fabricet, mutans quadrata rotundis; nec
 loculos inde congreget; nec in vanitate aut superfluitate dispergat, non
 extollat de facultatibus Ecclesiæ confanguineos suos, sed dictum Apo-
 stoli seruer: c Contenti simus habentes alimenta & quibus tegamur; non quibus
 lasciuiamus, non quibus superbiamus, non quibus mulierculis assimula-
 tri; aut mundanis placere studeamus. Quod totum patit cupiditas, eiusque
 sutor ambitio mundana; neque sic honore, sed ignominia afficiunt suam
 dignitatem; reddentes se filiis huius læculi similes: ideoque locum in illis
 habet quod scriptum est: d Erit sicut populus sic Sacerdos: Quia Sacerdotes
 degenerant ad vitia miseri populi; is verò malum exemplum accipit à Sa-
 cerdotibus. Studeant itaque Ecclesiastici (vt ait S. Augustinus) si perfecti

a Deut. 33, 9
 Lib. de fuga
 Sacul: c. 2.
 Et refertur
 2. q. 1. C
 Cu: portio.

»
 »
 »
 b Luc. 14, 26

S. Thom. 2.
 2. q. 33 a. 9.
 ex S. Augt.
 lib. . Offic.
 c. 30.

Tract. 7. c.
 14.
 in Decla-
 mat. super
 id: Ecce nos
 reliquimus
 omnia. Co-
 lumna 7
 c. 1. Tim. 6, 8
 Epist. 2. ad
 Falconem.
 c. 4, 2. ad
 Henri Ar-
 chisp.
 d. Osea. 4, 9.
 Serm. 32. ad
 Fratr. D. 4, 1
 c. Episcopus
 & Trident
 Sess. 25. c. 1
 de Reforma

esse volunt, gerere se tanquam pauperes, etiam si sint diuites; paucis contenti in proprias expensas, quo ad viatum, vestitum, domesticam suppelatorem, & numerum famulorum; abscedentes quod superfluum est, & feliores seipso iudicantes, quod poterunt paucioribus vitam suam ducere: ut plura supersint pauperibus distribuenda.

Et Hoc ultimum est in quo debent Ecclesiastici eminere: coniungentes paupertatem spiritus cum virtute liberalitatis & misericordiae, ad reparandas pauperum necessitates: expendentes in hoc, quicquid ipsis sufficeret ex suis patrimonio & redditibus, & nominatim Ecclesiasticis: qui non ipsorum sed pauperum sunt, exceptis ipsis quae ad suam domum & familiam sunt necessaria; aut illud onus habent adiunctum, & arctiore coniunctam charitatem, quam diuites laeculares, ad profusiores facientes eleemosynas ex superfluis. Quod si non faciant, censentur infideles esse Christo Domino nostro, eiusque Ecclesia contra fidelitatem, quam feruare tenentur; & confidentiam de eis conceptam, cum huiusmodi redditus eis traderentur; & committeretur ut egentium essent protectores.

*e Act. 20, 35
f Mat. 10, 8*

*g Luca 6, 8
Serm. ad disci-
pulos auaros
In Luca 6, 1*

*Serm. 80, D
refertur
47, 6. Sicut
Ser. 219, de
cep. tom. 10
S. Tho 2, 2.
q. 23, art. 5.*

b Luc. 10, 33

Existiment: e beatius esse, iuxta verbum Domini, dare quam accipere; & quod gratis acceperunt gratis esse dandum. Gratis enim beneficia acceperunt, & copiosos adeo redditus & eleemosynas, quas fideles Ecclesiae sunt largiti: reddant igitur liberaliter & gratis, quod ipsis sufficeret, pauperibus: si enim: g dederint, eum ipsis dabitur; & qua mensura mensuram remetunt ei. Si Sanct. Basilius, S. Ambrosius & alij S. Patres valde severè commendant diuicibus laecularibus, ut ex omnibus sibi superfluis eleemosynas indigentibus largiantur: quanto maiori severitate id praestare debent Ecclesiastici? fidelibus omnibus commendat Sanct. Augustinus, ut Decimas Ecclesiae soluant; alioqui fore reos coram Deo, propter damna quae pauperes patientur in magnis suis necessitatibus. Supponit enim: Clericos debere eleemosynas facere ex Decimis. Additique: ut ex nouem illis partibus fructuum illis remanentium, & expensis moderatis ad vitam ducentam, quod supereret, reponant per eleemosynam in thesauris ecclesiasticis: quanto igitur magis id committet Ecclesiae Ministeris, qui in eum finem suos accipiunt redditus? Ideoque concludit: quidquid nobis Deus, plus quam opus est, dederit: non nobis specialiter dedit; sed per nos alii erogandum transmisit. Quod si non dederimus, res alienas innasimus. Quia non sumus fideles Domino, ea nobis largiri. Meminerint Ecclesiastici, illius h. Samariam, qui incidit in pauperem illum a lairoribus defoliatum & seminuum relatum, qui misericordia motu alligavit vulnera eius, infundens oleum & vinum, dux: tque in stabulum, & ex pecunia, quam habuit, dedit stabulario, ut curam illius haberet, ac promisit: quodcumq; supererogaretur, se in redditu redditur. Ex quo facto meritò pudorem concipere debuerit Sacerdos & Leuita, ut potest crudelis erga eudem pauperem: nam transeuntes pro-

p. 111

pē eū, nullā eius curā geserūt. Vt ex hoc sacerdotes ac Leuitæ nouæ legis, cæterique Ecclesiastici intelligent: debere se misericordiæ viscera induere erga pauperes; & ex pane, vinoque, quod domi suæ habent, & nummis sibi reliuis subuenire debere fami, & aliis pauperum necessitatibus; & infirmis indigentibus prospicere. Id quod nominatim incumbit illis, qui curā habent spiritualibus necessitatibus prospiciendi. Ad quas reparādas viam præparant, si temporalibus necessitatibus subueniant.

Hæc sex sunt præcipua, in quib. debent Ecclesiastici eminere, circa bona temporalia, quæ habent: quæ tamen eadem fusiū confirmabimus tractatu septimo, dum ea addemus, quæ ad Episcopos & Prælatos spectant.

CAPVT X.

CASTITAS PERPETVA ANNEXA EST ORDINI SACRO, & Statui sacerdotali propter eius Ministeria, quæ ad eam conseruandam mulūm conferunt.

ANTA EST SACRI ORDINIS, ET STATVS Sacerdotalis speciatim excellēcia, vt Deus Dominus noster noluerit eum esse solum, sed bene stipatū. Quamvis autē noluerit eos, qui in illo sunt Statu, obligare vt statui Religioso se se manciparēt, vt prædictū est: (voluit enim imbecillitati humanae se accommodare) non voluit tamen eosdem addicere se statui coniugali; qui, et si bonus sit, est tamen imperfectus; sed statui continentia, qui Angelicus est, ac Divinus, vt tractatu secundo tomī tertij est dictum: quem vt exaltaret, voluit voto castitatis ad eō solenni confirmari: vt, qui in eo statu sunt, eo ipso reddantur inhabiles, & inepti ad Statum matrimonij. Cùn enim Sacerdotalis ipsa dignitas ita sit perpetua, vt sic impossibile, eam ex anima euellere: idēo expediebat, vt etiam continētia esset perpetua. Et hi duo status ad eō proprij Legis Euangelicæ, tanq;ā duo germani fratres coniungerentur. Vt enim ipse Christus Dominus dixit: *a non mititur vinum nouum in utres veteres, qui facile rumpuntur, & vi-*

a Mat 9, 17

ib 1. adue
sa Louinia

num effunditur; sed vinum nouum in utres nouos mutatur, & ambo conseruantur. Quare noua Sacerdotij Euangelici dignitas, quæ musti instar semper feruentis, nouam quandam & feruentem exigit vitam: non debuit cum antiquo & veteri matrimonij Statu coniungi, qui per multas partes rumpitur, & in multas curas distrahitur; sed cum novo Statu continentia, quæ ad eum vitæ feruorem conseruandum plurimum conferet. De Sacerdotibus Aegyptijs dicit S. Hieronymus, quod postquam Deorum suorum seruitio se se mancipabant, vnebant in templo cum magna continentia: ad quam perfectius conseruandam, abstinebant à carne & vi- no; erantque valde temperati: iudicantes, Statu Sacerdotalem non